

ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ

1. Εισαγωγή

Η σχέση μεταξύ της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της αγοράς εργασίας υπήρξε το επίκεντρο των εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων σε πολλές χώρες, ιδίως μετά την περίοδο της οικονομικής κρίσης. Στο πλαίσιο αυτό, έχει δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στον ρόλο των προγραμμάτων σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης όσον αφορά την παροχή δεξιοτήτων και γνώσεων που θα τους βοηθήσουν να συνδεθούν αποτελεσματικά με την αγορά εργασίας.

Την ίδια στιγμή περιορισμένα δεδομένα υπάρχουν όσον αφορά την εμπειρία των αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε σχέση με τη θέση τους στην αγορά εργασίας. Στην παρούσα μελέτη, οι απόφοιτοι του Δ.Π.Μ.Σ. «Διδακτική της Χημείας, Νέες εκπαιδευτικές Τεχνολογίες και Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη» των ετών 2001-2022 καλούνται να δώσουν κάποια πρώτα στοιχεία για τη μεταβολή της θέσης τους στην αγορά εργασίας και την συνεισφορά των σπουδών τους στο Δ.Π.Μ.Σ. στην απασχόληση τους. Με την πολύτιμη ανατροφοδότησή τους, παρέχουν σημαντική βοήθεια στο Δ.Π.Μ.Σ. να βελτιώσει την εμπειρία των φοιτητών του και να σχεδιάσει δράσεις που θα βοηθήσουν τους απόφοιτους να βελτιώσουν τη θέση τους στην αγορά εργασίας.

Επιπλέον, η παρούσα μελέτη θα μπορούσε να αποτελέσει την αφετηρία ώστε το Δ.Π.Μ.Σ. να ενισχύσει τους δεσμούς του με τους αποφοίτους του και την ιχνηλάτηση της πορείας τους από την αποφοίτησή τους, καθώς αυτή θεωρείται ως βασική συνιστώσα για τη διασφάλιση ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση (σε εθνικό ή/και ιδρυματικό επίπεδο), και περιλαμβάνεται στις Κατευθυντήριες Αρχές και Οδηγίες για τη Διασφάλιση Ποιότητας στην ευρωπαϊκή ανώτατη εκπαίδευση (ESG Standards).

2. Σκοπός

Η συγκεκριμένη μελέτη υλοποιείται από την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ. «Διδακτική της Χημείας, Νέες εκπαιδευτικές Τεχνολογίες και Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη» και σχετίζεται με το είδος απασχόλησης των αποφοίτων και την αποτίμηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων του προγράμματος σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ. σε σχέση με τις ανάγκες και τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Το εργαλείο συλλογής δεδομένων, αναπτύχθηκε από την ομάδα διδασκόντων του μαθήματος Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας.

Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι να καταγράψει, να εξετάσει και να αναλύσει το είδος της απορρόφησης των αποφοίτων του Δ.Π.Μ.Σ. για τα έτη 2001-2022 στην αγορά εργασίας. Η μελέτη αναλύει τα ευρήματα που προκύπτουν από την έρευνα, συνοψίζει τα αποτελέσματά της και προχωρά στο σχολιασμό των συμπερασμάτων που προκύπτουν. Στόχος της έρευνας είναι να παρέχει την απαραίτητη πληροφορία που χρειάζεται το Δ.Π.Μ.Σ. ώστε να προβεί στην προσαρμογή του προγράμματος σπουδών με σκοπό να ενισχύσει τη θέση των αποφοίτων του από την αγορά εργασίας.

3. Μεθοδολογία της έρευνας

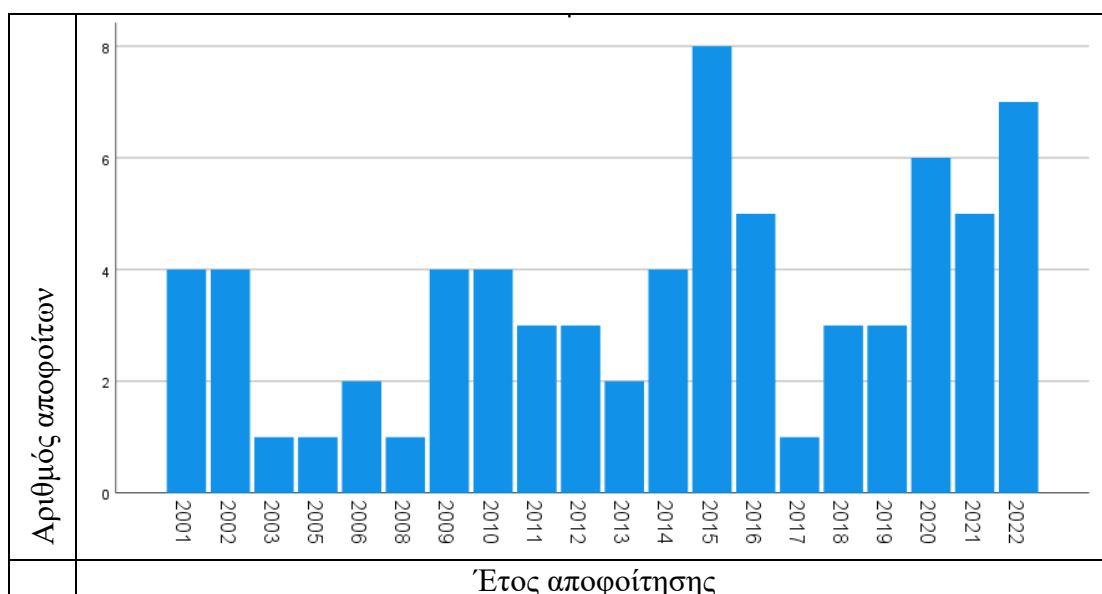
Προκειμένου να διερευνηθούν τα πεδία-αντικείμενα της μελέτης, σχεδιάστηκε ένα ειδικά διαμορφωμένο ερωτηματολόγιο την ομάδα διδασκόντων του μαθήματος Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας. Κύριος σκοπός του ερωτηματολογίου ήταν να καταγράψει πληροφορίες για την επαγγελματική πορεία των αποφοίτων του Δ.Π.Μ.Σ. και να αποτυπώσει την αποτίμησή τους όσον αφορά τις σπουδές τους στο Δ.Π.Μ.Σ.. Το ερωτηματολόγιο περιλάμβανε ερωτήσεις σχετικά με: α) δημογραφικά στοιχεία των αποφοίτων β) πληροφορίες για την απασχόληση των αποφοίτων πριν την φοίτησή τους στο Δ.Π.Μ.Σ. γ) πληροφορίες για την απασχόληση των αποφοίτων σήμερα, δ) τυχόν επιπλέον σπουδές μετά την αποφοίτησή τους ε) τις απόψεις τους για τις χρησιμότητα του πτυχίου και των γνώσεων που απέκτησαν από το Δ.Π.Μ.Σ. στην επαγγελματική τους εξέλιξη.

Η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε με ηλεκτρονική φόρμα συμπλήρωσης μέσω της εφαρμογής google forms. Ένας σύνδεσμος με το ερωτηματολόγιο προωθήθηκε στους αποφοίτους του Δ.Π.Μ.Σ. των οποίων τα e-mail ήταν διαθέσιμα. Το ερωτηματολόγιο μπορούσε να συμπληρωθεί μεταξύ 14/11/2022 και 14/12/2022 και η συμμετοχή στη μελέτη ήταν εθελοντική, χωρίς να παρέχεται κάποιου είδους αμοιβή. Το σύνολο από όσους και όσες αποκρίθηκαν στην έρευνα και οι οποίοι/ες είχαν αποφοίτησαν την περίοδο 2001-2022 ήταν 71 και αποτελούν το δείγμα της παρούσης έρευνας.

Ακολούθησε η στατιστική ανάλυση των δεδομένων που συλλέχθηκαν με χρήση του στατιστικού πακέτου SPSS Statistics 28.

4. Αποτελέσματα

Το συνολικό πλήθος του δείγματος είναι 71 απόφοιτοι του Δ.Π.Μ.Σ. οι οποίοι/ες είχαν αποφοίτησαν την περίοδο 2001-2022, Οι περισσότεροι/ες (8) αποφοίτησαν το 2015, ακολουθούν όσοι/ες αποφοίτησαν το 2022 (7), το 2020 (6) και τα έτη 2016 και 2021 (από 5 έκαστο). Λιγότεροι/ες ήταν απόφοιτοι/ες άλλων ετών (Σχήμα 1).

Σχήμα1. Διάγραμμα αριθμού αποφοίτων ανά έτος αποφοίτησης

Από τους απόφοιτους που αποκρίθηκαν είναι 44 είναι γυναίκες και 27 άνδρες .

Περίπου το 1/3 του δείγματος συνέχισαν τις σπουδές τους μετά την αποφοίτησή τους από το Δ.Π.Μ.Σ., κάνοντας: 13 Διδακτορικό, η πλειονότητα σε Τμήμα Χημείας (Πίνακας 1), 5 άλλο Μεταπτυχιακό, και 2 προπτυχιακές σπουδές σε άλλο αντικείμενο.

Πίνακας 1. Κατανομή απαντήσεων δείγματος στην ερώτηση για συνέχιση των σπουδών μετά την αποφοίτηση από το ΔιΧηNET.

	Συχνότητα	Ποσοστό
Προπτυχιακές σπουδές σε άλλο αντικείμενο	2	2,8
Άλλο μεταπτυχιακό	5	7,0
Διδακτορικό σε Τμήμα Χημείας	10	14,1
Διδακτορικό σε άλλο Τμήμα	3	4,2
ΟΧΙ	51	71,8
Σύνολο	71	100,0

Πριν την αποφοίτηση από το Δ.Π.Μ.Σ., περίπου το 1/3 των 71 αποφοίτων του δείγματος εργαζόταν στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση με την πλειονότητα αυτών (23) στην δημόσια και 1 από αυτούς στέλεχος στην εκπαίδευση (Πίνακας 2). Άλλο 1/3 εργαζόταν σε φροντιστήρια Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και το 1/10 στον ευρύτερο ιδιωτικό τομέα, ενώ μόνο 3 από τους 71 ήταν ανεργος/η.

Πίνακας 2. Κατανομή απαντήσεων δείγματος στην ερώτηση σχετικά με τη θέση εργασίας πριν την αποφοίτηση από το ΔιΧηNET.

	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστική Συχνότητα
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση σε δημόσιο σχολείο	23	32,4	32,4
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση σε ιδιωτικό σχολείο	2	2,8	35,2
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση σε φροντιστήρια	28	39,4	74,6
Ιδιαίτερα μαθήματα	4	5,6	80,3
Άνεργος/η	3	4,2	84,5
Ιδιωτικός τομέας	8	11,3	95,8
Φοιτήτρια	1	1,4	97,2
Ερευνητικό Ινστιτούτο	1	1,4	98,6
Πάρεδρος επί θητεία στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο	1	1,4	100,0
Σύνολο	71	100,0	

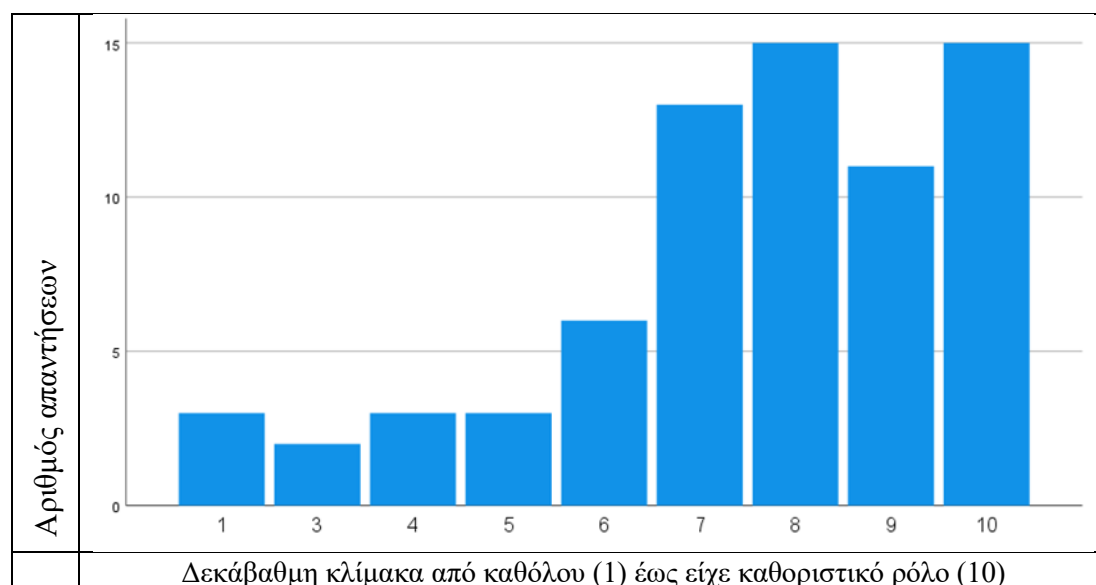
Μετά την αποφοίτηση από το Δ.Π.Μ.Σ., περισσότεροι από το 60% αποφοίτων του δείγματος εργαζόταν στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση (δημόσια και ιδιωτική) με 8 από αυτούς/τές να υπηρετούν ως στελέχη της εκπαίδευσης (διευθυντής σχολείου,

υπεύθυνος Εργαστηριακού Κέντρου Φυσικών Επιστημών/ΕΚΦΕ, Πάρεδρος επί
θητεία στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο) (Πίνακας 3). Ανεργος/η δήλωσε μόνο 1.

Πίνακας 3. Κατανομή απαντήσεων δείγματος στην ερώτηση σχετικά με τη θέση εργασίας
μετά την αποφοίτηση από το ΔιΧηΝΕΤ.

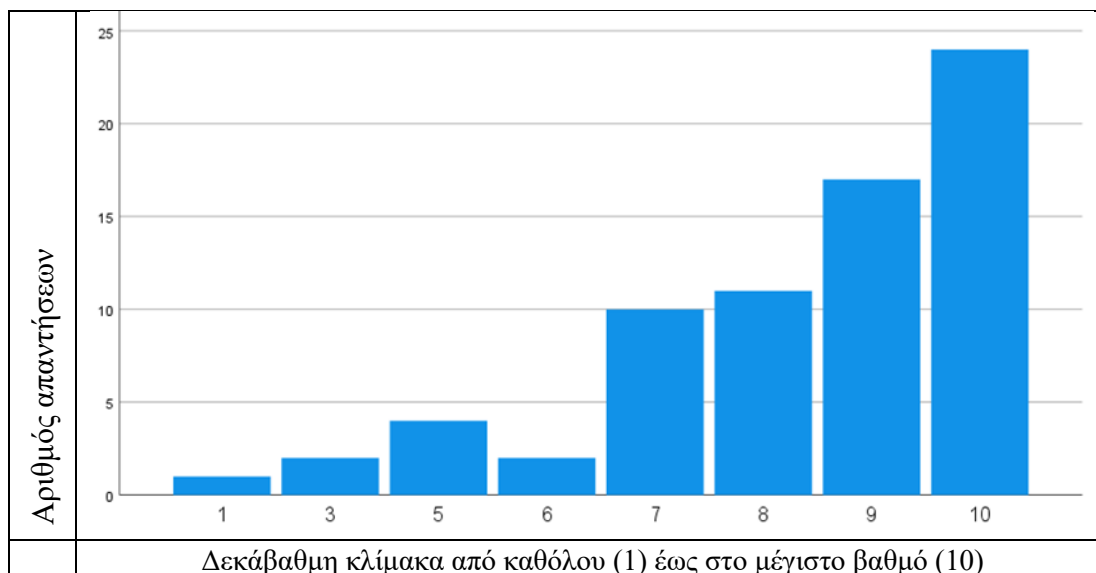
	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστική Συχνότητα
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση σε δημόσιο σχολείο	30	42,3	42,3
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση σε ιδιωτικό σχολείο	5	7,0	49,3
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση σε φροντιστήρια	12	16,9	66,2
Άνεργος/η	1	1,4	67,6
Ιδιωτικός τομέας	9	12,7	80,3
Φοιτήτρια	1	1,4	81,7
Ερευνητικό Ινστιτούτο	2	2,8	84,5
Πάρεδρος επί θητεία στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο	1	1,4	85,9
Θέση ευθύνης στη διοίκηση (π.χ. Διευθυντής Σχολείου)	5	7,0	93,0
ΕΚΦΕ	2	2,8	95,8
Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων	1	1,4	97,2
Μη τυπική εκπαίδευση	1	1,4	98,6
Περιβαλλοντική ΜΚΟ	1	1,4	100,0
Σύνολο	71	100,0	

Η ερώτηση αν το πτυχίο του ΔιΧηΝΕΤ τους/τις βοήθησε στην επαγγελματική τους
εξέλιξη (ερώτηση δεκάβαθμης κλίμακας με ελάχιστη τιμή **καθόλου/1** και μέγιστη
τιμή **είχε καθοριστικό ρόλο/10**) οι απαντήσεις είχαν μέσο όρο=7,49, διάμεσος=8,
επικρατούσες τιμές 8 και 10 (Σχήμα 2), καθώς και διακύμανση=5,168.

Σχήμα 2. Διάγραμμα αριθμού απαντήσεων στην ερώτηση: Το πτυχίο του ΔιΧηΝΕΤ σας
βοήθησε στην επαγγελματική σας εξέλιξη;

Η ερώτηση αν οι γνώσεις που απέκτησαν κατά τη φοίτησή τους στο ΔιΧηNET επηρέασαν τον τρόπο που ασκούν τα καθήκοντά τους (ερώτηση δεκάβαθμης κλίμακας με ελάχιστη τιμή καθόλου/1 και μέγιστη τιμή στο μέγιστο βαθμό /10) οι απαντήσεις είχαν μέσο όρο=8,31, διάμεσος=9, επικρατούσα τιμή 10 (Σχήμα 3), καθώς και διακύμανση=5,168.

Σχήμα 3. Διάγραμμα αριθμού απαντήσεων στην ερώτηση: Οι γνώσεις που αποκτήσατε κατά τη φοίτησή σας στο ΔιΧηNET επηρέασαν τον τρόπο που ασκείτε τα καθήκοντά σας;

5. Συμπεράσματα

Τα σημαντικότερα συμπεράσματα της μελέτης απορρόφησης του Δ.Π.Μ.Σ. «Διδακτική της Χημείας, Νέες εκπαιδευτικές Τεχνολογίες και Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη» μπορούσαν να συνοψιστούν στους εξής άξονες:

A) Θέση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας

Οι απόφοιτοι του Δ.Π.Μ.Σ. βελτίωσαν σαφώς τη θέση τους στην αγορά εργασίας καθώς:

- οι περισσότεροι από αυτούς εγκατέλειψαν την αποκλειστική εργασία σε φροντιστήρια και παράδοση ιδιαίτερων μαθημάτων και διορίστηκαν σε δημόσια και ιδιωτικά σχολεία της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.
- αρκετοί/ές απόφοιτοι μετά την αποφοίτησή τους από το πρόγραμμα υπηρετούσαν στα σχολεία τους ή στην ευρύτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση σε θέσεις ευθύνης (διευθυντής σχολείου, υπεύθυνος Εργαστηριακού Κέντρου Φυσικών Επιστημών/ΕΚΦΕ, Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου)
- σε θέσεις ευθύνης εργάζονται απόφοιτοι του Δ.Π.Μ.Σ. και στην μη τυπική εκπαίδευση (Υπεύθυνη Προγραμμάτων "Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη" στο ΜΙΟ-ΕCSDE / Μεσογειακό Δίκτυο εκπαιδευτικών ΜΕdIES, STEM Director σε έναν εκπαιδευτικό οργανισμό με αντικείμενο τη διάχυση της επιστήμης στο ευρύ κοινό και την εκπαίδευση STEM)

B) Η επίδραση του πτυχίου του ΔιΧηNET στην επαγγελματική εξέλιξη

Οι 60 από τους 71 αποφοίτους του δείγματός μας θεωρεί ότι το πτυχίο του Δ.Π.Μ.Σ. «Διδακτική της Χημείας, Νέες εκπαιδευτικές Τεχνολογίες και Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη» τους/τις βοήθησε από λίγο έως καθοριστικά στην επαγγελματική τους εξέλιξη.

Γ) Η επίδραση των γνώσεων που αποκτήσαν κατά τη φοίτησή τους στο ΔιΧηNET στον τρόπο άσκησης των καθηκόντων τους

Το σημαντικότερο από τα συμπεράσματα της έρευνας είναι πως η ουσιαστική επίδραση της φοίτησης στο Δ.Π.Μ.Σ. φαίνεται να είναι μεγαλύτερη από την τυπική. Αυτό τεκμαίρεται από το ότι περισσότεροι απόφοιτοι (64 από τους 71) θεωρούν πως οι γνώσεις που αποκτήσαν κατά τη φοίτησή τους στο ΔιΧηNET επηρέασαν τον τρόπο που ασκούν τα καθήκοντά τους. Αυτό σε συνδυασμό με την επαγγελματική τους εξέλιξη μας δείχνει ότι η επίδραση είναι πολύ θετική για τους ίδιους/ες αλλά και για την εργασία τους γενικότερα.

